• یکشنبه • ۱۱ مهر ۱۴۰۰ • شماره ۳۰۴

گشوده‌شدن تدریجی مرز کشورهای اروپایی بر روی گردشگران

بیم و امید در صنعت گردشگری

گزارش

«بن اتینکستون»، همسرش کیت و دختر دوساله‌شان برای اولین‌بار است که از منطقه «گریت یارموث»، در شرق انگلیس دیدار می‌کنند. این خانواده اهل لینکشایر جنوبی تصمیم گرفته بودند که با توجه به خطرات همه‌گیری کرونا و همچنین کمبود نقدینگی در پی تعطیلی‌های مداوم، از خیر سفر خارجی گذشته و در عوض به ســـراغ منطقه‌ای در کشور خودشان بروند که پیش‌تر دوستان‌شان سفر به آن را توصیه کرده بودند. آنها از کیفیت خدمات در این منطقه و مناطق بکر و پاک این شهر ساحلی بسیار راضی هستند.

شادمانی از گشایش تفرجگاه‌ها

البته ســاکنان این شــهر بســیار منتظر بودند که دست‌کم در روزهای آخر تابســتان و اوایل پاییز که هنوز می‌توان از رایحه دریای آفتابی بهره برد، بسیاری تصمیم بگیرند که خود را به این منطقه برسانند. از یاد نباید برد که واکسیناسیون سراسری برای بسیاری از ساکنان این شهر توریستی به مثابه امیدی بود پس از مدت‌ها تعطیلی و فشار و اقتصادی.

این در حالی اســت که تغییر مداوم محدودیت‌های مســافرتی مانع از آن شد که بسیاری از مردم بتوانند سفرهای ســالیانه خود را بار دیگر از سر بگیرند و این موضوع سبب شد که استراحتگاه‌های ساحلی انگلیس و دیگر مناطق روســتایی نتوانند از مزایای تابستان آنچنان که باید بهره ببرند. حال که فصل گردشگری به پایان خود نزدیک می‌شود، بسیاری از خود می‌پرسند آیا این امر بر اقتصاد کارکنان و صاحبان کســب‌وکار تأثیر می‌گذارد یا خیر؟

با این همه، واکسیناسیون سراسری باعث بهبود اوضاع شده است؛ مردمی که طی دو سال گذشته خود را در منازل‌شــان حبس کرده بودند، بــا دریافت دوز دوم واکسن خود به سمت مراکز گردشگری سرازیر شدند و تلاش کردند که روزها و هفته‌ها و ماه‌های پردغدغه پیشین را پشت سر بگذارند.

«ویکتوریا نویستد» که اقامتگاه ۲۷ اتاقه‌اش تا پایان اکتبر رزرو شده، در این رابطه گفت: «ما ۱۵ سال است که در اینجا مشغول به کاریم. این یعنی ۱۵ تابستان را تا به حال به چشــم دیده‌ایم. با این همه، به جرأت می‌گویم کــه تا به حال این حجم از مســافر را یکجا ندیده بودیم.» وی گفت که نکته مهم دیگر این است که با بازگشایی صنایع، کســانی که در حوزه صنایع باد و انرژی نیز کار می‌کردنــد اکنون به این مناطق گردشگری بازگشته‌اند.

بــر اســاس داده‌هــای «مؤسســه کســب‌وکار و ســرمایه‌گذاری اجتماعــی»، بنیادی کــه وام‌ها و کمک‌های مالی برای بهبــود جوامع محلی انگلیس ارائه می‌دهد، مناطقــی مانند «گریت یارموث» طی تابستان گذشته یکی از بزرگ‌ترین رشدها را در عرصه گردشگری شــاهد بودند. بر این اساس، هزینه‌های مصرف‌شــده برای غذا و نوشــیدنی گردشگران در ماه اوت حوزه سرگرمی نیز در همین مدت‌زمان ۸۶ درصد افزایش را شاهد بوده است.

«ویل تامســون»، مدیر سیاســتگذاری این بنیاد، دلیل این افزایش را کاهش محدودیت‌های کرونایی عنوان کرد و گفت: «تابســتانی که گذشت، ما شاهد اهمیت کمک به مشاغل محلی در بخش هتلداری و سرگرمی بودیم. شاهد بودیم که کمک‌های دولتی تا چه اندازه در بازسازی این صنایع که طی همه‌گیری صدمات بسیاری را متحمل شــدند، تأثیرگذار بوده است.»

هراس دوباره از شیوع همه‌گیری

با این همه، افزایش حضور گردشگران، ترس‌هایی را هم به دنبال داشته است. رویکرد بازگشایی مرزها در برخی از کشــورهای اروپایی با هدف کسب درآمد از صنعت گردشگری، حتی با اتخاذ اقدامات احتیاطی، انتقــادات بســیاری را برانگیخته اســت. برخی از کشورهای اتحادیه اروپا از جمله ایتالیا، پرتغال، یونان و اخیراً اســپانیا با اتخاذ برخــی اقدامات احتیاطی و صرفاً با تکیه بر اجرای واکسیناسیون و صدور گذرنامه واکسن، دروازه‌های خود را به روی گردشگران خارجی گشوده‌اند.

صنعت گردشگری در دو ســال اخیر روزهای تلخ و طاقت‌فرسایی را پشت سر گذاشت و رکود کم‌شکنی را تجربه کرد. از آنجا که باز شدن مرزهای کشورها به روی گردشگران و سرمایه‌گذاران خارجی از الزامات رونق صنعت گردشگری اســت، بسیاری از کشورها به‌ویژه برخی کشــورهای اروپایی کــه اقتصاد آنها وابستگی شدیدی به صنعت توریسم دارد، به حمایت از کارزار بازگشایی مرزها برخاستند.

پس از ایتالیا، پرتغال، یونان و ترکیه، اســپانیا نیز با هدف آغاز فصل گردشــگری تابستانه، ضمن تعدیل و انعطاف‌پذیر کردن محدودیت‌های بهداشتی برای ورود به این کشور، مرزهای خود را به روی گردشگران خارجی گشود؛ به این امید که سایر دولت‌ها نیز برای تحقق ســفرهای بین‌المللی این رویکرد تاب‌آوری را در پیش گیرند.

ایتالیا که جزو کشورهای پیشرو در گشایش مرزهای خود بود، با برخی انتقادات و نگرانی‌های ناشی از شیوع ویروس کرونا پس از اقدامات کنترلی اخیر، روبه‌رو بود. از جمله برخی از شهروندان ایتالیایی ناراضی از عبور کشتی‌های مسافربری غول‌پیکر از میان تالاب شهر تاریخی ونیز، درباره بازگشت اوضاع به حالت عادی با وجود برخی نگرانی‌ها اعتراض کردند و اولین کشتی کروز در میان اعتراضات ساکنان محلی ناگزیر از ترک ونیز، شهر گردشگری ایتالیا شد.

درست است بهبود اوضاع گردشگری می‌تواند خبری خوب برای کســانی باشد که دو ســال آزگار منتظر بازگشــایی صنایع خود بودند، اما بــا این حال، انکار نمی‌توان کرد که این شمشیر دولبه بوده و اعتراض‌ها و نگرانی‌هایی نیز به دنبال دارد.

کامران برادران
روزنامه‌نگار

نکته

دانشگاه‌های ژاپن و بازگشایی غیرحضوری!

در آستانه بازگشایی دانشگاه‌ها پس از تعطیلات تابستانی، بسیاری از مؤسسات آموزش عالــی در ژاپن تمایلــی به از سرگیری کلاس‌های حضوری در دوران همه‌گیری ندارند. وضعیت دانشگاه‌های ژاپن در حال حاضر به نحوی اســت که حتی دانشگاه‌هایی که واکسیناسیون اعضای خــود را انجــام داده‌اند، قصد بازگشــایی دانشــگاه‌ها برای آموزش حضــوری را ندارند؛ چراکــه نگرانند بازگشــایی حضوری دانشگاه‌ها سبب شیوع مجدد ســویه دلتا کروناویروس شود. دانشگاه «هوســی» در توکیو در ابتدا برنامه‌ریزی کرده بود که در طول تعطیلات تابســتان و پیش از آغاز ترم پاییز در سپتامبر، واکسیناسیون اعضای خود را کامل کند، اما به دلیل تأخیر در روند واکسیناسیون در ژاپن، برنامه‌ریزی شد که دوز دوم واکسن این افراد در اکتبر انجام شود. همچنین با توجه به اینکه پایتخت ژاپن در وضعیت اضطراری قرار دارد، این دانشــگاه قصد دارد کلاس‌ها را همچنان آنلاین برگزار کند. از میان ۴۰۵ دانشــگاه در ژاپن که برای عرضه واکسن در دانشگاه درخواست داده‌اند واکسن در دانشگاه درخواست داده‌اند ۳۶۲ دانشــگاه از ۲۰ سپتامبر تاکنون واکسیناســیون اعضای خود را انجام داده‌اند. از آنجا که هیچ چشم‌اندازی برای کنترل کامــل همه‌گیری وجود ندارد، برخی از دانشــجویان و اعضای هیأت علمی دیدگاه‌های خود در رابطه با نحوه تدریس در کلاس‌هــا را تغییر داده‌اند. یکی از اساتید دانشگاه «هوسی» در این رابطه اظهار کرد: «زمان آن فرارسیده که تفکر خود در مورد شیوه آموزش را تغییر دهیم. باید بدانیم که هرگز نمی‌توانیم به حالت قبل بازگردیم. دانشگاه‌ها و اساتید نیز باید تمام تلاش خود را به کار گیرند تا کیفیت آموزش را ارتقاء بخشند.»

بازشدن مرزهای نروژ به روی مسافران

دولت نروژ با اعــلام پایان مقررات ملی مرتبط با کرونا از برنامه‌ای چندمرحله‌ای برای بازگشایی مرزهای این کشور خبر داد. بر اساس این برنامه، مرزهای نروژ طی چند مرحله و با بازگشایی به روی ساکنان تمامی کشورهای اتحادیه اروپا و چند کشــور دیگر به روی مسافران بازخواهد شــد. با لغو مقررات کرونایی همچون محدودیت بــرای حضور در مکان‌های عمومی یا محدودیت ساعات حضور در رســتوران‌های نروژ، دولت این کشور روند بازگشایی مرزهای این کشــور را نیز آغاز می‌کند. بر اســاس تصمیم جدید دولت این کشور، برخی از محدودیت‌های ورود به این کشور تغییر می‌یابد. به این ترتیب لزوم اســتفاده از هتل‌های قرنطینه‌ای لغو می‌شــود. این یعنی همچنان لزوم سپری کردن دوران قرنطینه پابرجا اســت؛ اما این دوران را می‌توان در یک منزل شخصی گذراند. با این حال، استفاده از هتل‌ها در دوران قرنطینــه نیــز امکان‌پذیر است. همچنین برخی از مرزهای بسته این کشور بازگشــایی خواهند شد. از بیست‌وپنجم سپتامبر، نروژ به ساکنان تمامی کشورهای اتحادیه اروپا «منطقه اقتصادی اروپا» (شنگن)، اجازه ورود به کشور را خواهد داد. ساکنان کشورهای «بنفش» نیز می‌توانند همچون ساکنان انگلیس و سوئیس وارد این کشور شوند. کشــورهای «بنفش» به کشــورهایی اطلاق می‌شود که در خارج از اروپا واقع شده‌اند، اما از نظر نروژ جزو کشورهای امــن از نظــر ابتلا به کرونا محســوب می‌شوند.

گزارش سازمان بین‌المللی کار از عدم تطابق تحصیلات و فرصت‌های شغلی

نیمی از کارگران جهان برای شغل‌شان آموزش ندیده‌اند

گزارش

نقش آموزش در پرورش نیروی انسانی انکارناشدنی است. بسیاری از فعالان کارگری بر ضرورت آموزش نیروی انسانی تأکید دارند و برای آموزش کارگران در سال‌های اخیر تلاش‌هایی کرده‌اند. آموزش به منظور ایجاد توسعه اشتغال پایدار مورد توجه سازمان بین‌المللی کار قرار گرفته است. اگرچه میزان تحصیلات در سطح جهانی افزایش یافته و زنان نسبت به گذشته از حق تحصیل برخوردارند، اما این مؤلفه‌ها تأثیر چندانی در بهبود بازار جهانی کار نداشته است.

نتایج برخی از نظرسنجی‌ها در حوزه اشتغال نشان می‌دهد بســیاری از کارگران در مشــاغلی اشتغال دارند که هیچ تناســبی با رشته و میزان تحصیلات آنها ندارد. این پدیده در سطح جهان رواج دارد که از شــکاف قابل توجهی میان آموزش و بازار کار روایت می‌کند. گروهی از کارگران ۱۳۰ کشور جهان در یک نظرسنجی ســازمان بین‌المللی کار شرکت کردند. نتایج به دست آمده نشــان می‌دهد حدود نیمی از کارگران جهان در کارهایی اشــتغال دارند که هیچ ارتباطی با تحصیلات آنها ندارد. بسیاری از کارگران نســبت به جایگاه شغلی خود باســوادتر هستند و بسیاری نیز سواد کمی برای فرصت شغلی خود دارند.

فرصت شغلی مناسب

کارگران تحصیلکرده‌ای که در کشورهای با درآمد بالا اشتغال دارند، از فرصت‌های شغلی مناسبی برخوردار هستند. اگرچه این موقعیت در اختیار تمامی آنها قرار ندارد اما حدود ۶۰ درصد از جمعیت، فرصت شغلی مرتبط با تحصیلات‌شان دارند. این پدیده اجتماعی در کشورهای با درآمد متوسط و متوسط رو به پایین به ترتیب ۵۲ و ۴۳ درصد است که به هیچ‌وجه قابل قبول نیست. همچنین از هر چهار کارگر کشورهای فقیر تنهــا یک نفر از فرصت شــغلی مناســبت با تحصیلات‌اش را دارد. نتایج این نظرســنجی نشان می‌دهد، هرچه کشورها توسعه‌یافته‌تر باشند، میزان انطباق میان تحصیلات و فرصت شغلی آنها افزایش می‌یابد.

اگرچه ســطح درآمد می‌تواند مؤلفــه مهمی برای طبقه‌بندی کارگران باشــد، اما برخی از کشور برای طبقه‌بندی نیروی انســانی خود از مؤلفه‌ای به نام «آموزش» اســتفاده می‌کنند. حدود ۲۰ درصد از نیروی انســانی در کشــورهای با درآمد بالا مدرک تحصیلی بالاتری نســبت به موقعیت شــغلی خود دارند، همچنین ســهم کشورهای با درآمد متوسط در ارتباط با این موضوع حدود ۱۲٫۵ درصد گزارش شده است. سهم این نیروها در کشورهای فقیر، حدود ۱۰ درصد است.

نرخ نیروی انسانی که نسبت به موقعیت شغلی خود تحصیلات بیشــتری دارند، در کشورهای پردرآمد بالاست. کارشناسان سازمان بین‌المللی کار معتقدند این افراد به دلایلی مانند برخورداری از مزایای بیشتر، استرس شغلی کمتر و امنیت شغلی بیشتر، رو به این مشاغل می‌آورند. همچنین این احتمال وجود دارد آنها برای کسب تجربه به چنین موقعیت‌هایی؛ ولو موقت روی می‌آورند.

به طور کلی می‌توان گفت، تغییرات ناگهانی در بازار کار سبب می‌شود تا کارگران برای یک موقعیت شغلی که نسبت به تحصیلات آنها، جایگاه پایین‌تری دارد، تقاضا دهند. این پدیده می‌تواند در درازمدت منجر به بروز تأثیرات منفی در روابط و بازار کار شــود که در این شرایط نیاز به مداخله از سوی دولتمردان را خواهد داشت.

شرایط کشورهای فقیر

کارگران در کشورهای فقیر شــرایطی متفاوتی را تجربه می‌کنند. حــدود ۷۰ درصد از نیروی کار در این کشورها تحصیلات کمتری نسبت به موقعیت شــغلی خود دارند. همچنین ســهم کشورهای با درآمد متوسط رو به پایین حدود ۴۶ درصد برآورد شده است.

اگرچه ضرورت برخورداری از تحصیلات و آموزش در بازار کار روزبه‌روز افزایش می‌یابد اما این احتمال وجود دارد که برخی از کارگران کم‌سواد هنوز بتوانند وظایف محوله خود را به درســتی انجام دهند؛ زیرا مهارت‌های لازم را از طریق آموزش حین کار، تجربه، خودآموزی کسب کرده‌اند.

اگرچه برخی از کارگرانی که نسبت به موقعیت شغلی، تحصیلات بالاتری دارند نسبت به دیگران از امنیت شغلی بیشتری برخوردار هســتند اما چالش‌هایی مانند دســتمزد و رضایت شــغلی کمتر، از دست دادن انگیزه و انتظارات تحقق نیافته پیش‌روی آنها قرار دارد. از سوی دیگر، آموزش ناکافی می‌تواند بر بهره‌وری، رشــد اقتصادی و نوآوری نیز تأثیر منفی بگذارد.

بسیاری از کارگران کم‌سواد به دلیل نداشتن مهارت و صلاحیت کافی در مشــاغل غیررســمی اشتغال دارند. اگر این نیروها در بخش رســمی هم اشتغال داشته باشند، بازهم ردیف‌های شغلی پایین به آنها واگذار می‌شــود. به عبارت دیگر، این گروه به ندرت می‌توانند از اشتغال در بخش غیررسمی خارج شوند. همچنین کنار آمدن با تغییرات ناشی از پیشرفت‌های تکنولوژیکی، خودکارسازی و دیجیتالی شدن برای این گروه‌ها سخت قلمداد می‌شــود. کارگرانی که تحصیلات کمتری دارند و دوره‌های آموزشی کمتری گذرانده‌اند در شرایط بحرانی مانند پاندمی کرونا در معرض آسیب‌های شــغلی بیشتری قرار می‌گیرند. همچنین خطر بیکاری آنها را بیشتر تهدید می‌کند.

چالش جنسیت

اگر دســتیابی به یک موقعیت شــغلی را بر اساس جنسیت ارزیابی کنیم، نتایج حاصله نشان می‌دهد که هر دو گروه جنسیتی برای اشتغال با چالش روبه‌رو هستند. با تمام این تفاسیر، تفاوت چندانی میان هر دو گروه در کشورهای با درآمد بالا وجود ندارد. جمعیت زنانی که تحصیلات بیشتری نسبت به موقعیت شغلی خود دارند، در مقایسه با مردان بیشتر است.

برای کنترل این شــرایط لازم است تا سیاست‌های برابری شغلی ایجاد شود؛ یعنی زنان همچون مردان بتوانند از فرصت‌های شغلی مناسب با تحصیلات خود استفاده کنند. اگرچه اطلاعات دقیقی درباره چرایی این پدیده در دســترس نیست، اما کارشناس حوزه کار باور دارند، پاندمــی ویروس کرونا یکی از دلایل تأثیرگذار در این موضوع است.

نه‌تنها نرخ تطبیق میزان تحصیلات زنان با موقعیت شغلی کاهش یافته، بلکه بسیاری از آنها در کارهای نیمه‌وقت اســتخدام شــده‌اند. برخی از زنان برای همیشه شغل خود را از دست داده‌اند یا بنا به تصمیم شــخصی، محل کار خود را ترک کرده‌اند. به عنوان مثال، تطابق میان نرخ تحصیل و موقعیت شغلی زنان ایالات‌متحده از ۶۰٫۲ درصد در سال ۲۰۱۹ به ۵۷٫۱ درصد در ســال ۲۰۲۰ کاهش رسید. همچنین در کشور جمهوری دومینیکن که اقتصاد آن به‌شدت به بخش گردشگری وابسته است، میزان تطابق شغلی و تحصیلی زنان نســبت به مردان در ســال ۲۰۲۰ افزایش یافت.

کارگران در کشــورهای کم‌درآمد ترجیح می‌دهند برای کسب درآمد بیشتر روی به خوداشتغالی آورند تا درآمد بیشتری کســب کنند. میزان عدم تطابق در مشاغل آزاد بسیار بیشتر است. همچنین در این کشــورها، برخی از کارفرمایان به میزان تحصیلات نیروی کار خود توجهی نمی‌کنند و میزان تحصیلات را معیاری برای جذب نیروی انسانی نمی‌دانند. در این بین کشورهایی که نرخ تطبیق بسیار پایینی دارند با چالش شکاف مزدی زیادی روبه‌رو هستند.

اگرچه ضرورت برخورداری از تحصیلات و آموزش در بازار کار روزبه‌روز افزایش می‌یابد اما این احتمال وجود دارد که برخی از کارگران کم‌سواد هنوز بتوانند وظایف محوله خود را به درستی انجام دهند؛ زیرا مهارت‌های لازم را از طریق آموزش حین کار، تجربه، خودآموزی کسب کرده‌اند